

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Učinkovitost Ministrstva za naravne vire in prostor ter Direkcije Republike Slovenije za vode pri zmanjševanju poplavne ogroženosti

Revizija smotrnosti poslovanja
Revizijsko obdobje: 1. 1. 2017 do 30. 6. 2024

Poplave so naravni pojav, ki ga ni mogoče povsem preprečiti

Z vidika pogostosti nastanka in velikosti povzročene škode so v Sloveniji poplave **nesreče z najvišjo stopnjo tveganja**.

2010–2022
1,2 mrd € škode

2023
3 mrd € škode

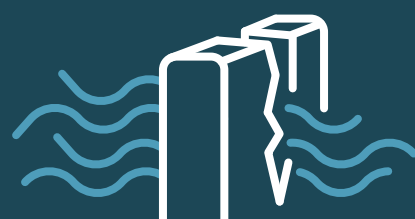
! Poplavno ogroženost **povečujejo**:

podnebne spremembe

neprepustne površine,
zbita tla in krčenje vegetacije

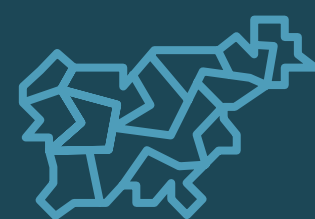

slabo vzdrževana
vodna infrastruktura

neustrezno prostorsko
načrtovanje in **gradnja**
na poplavnih območjih

✓ Poplavno ogroženost **zmanjšujejo**:

ustrezno prostorsko
načrtovanje in gradnja
npr. izogibanje poplavnim območjem,
ohranjanje gozdov, mokrišč

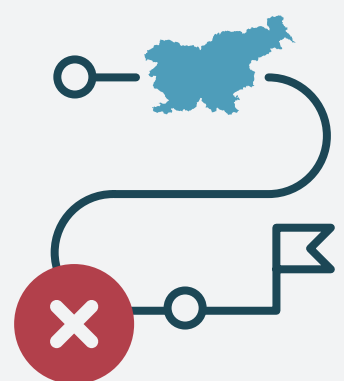
negradbeni ukrepi
ohranjanje razlivnih površin, prilagoditev rabe zemljišč

gradbeni ukrepi
npr. visokovodni nasipi ali zidovi, suhi
ali mokri zadrževalniki, regulacije

Načrtovanje zmanjševanja poplavne ogroženosti ni bilo dovolj celovito

Ministrstvo za naravne vire in prostor je v NZPO (načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti) **po porečjih zbralo razpoložljive podatke** – o gradbenih ukrepih predvsem iz lokalnih in državnih prostorskih načrtov, vendar:

cilji **niso prilagojeni posebnostim** posameznih porečij in **niso merljivi**

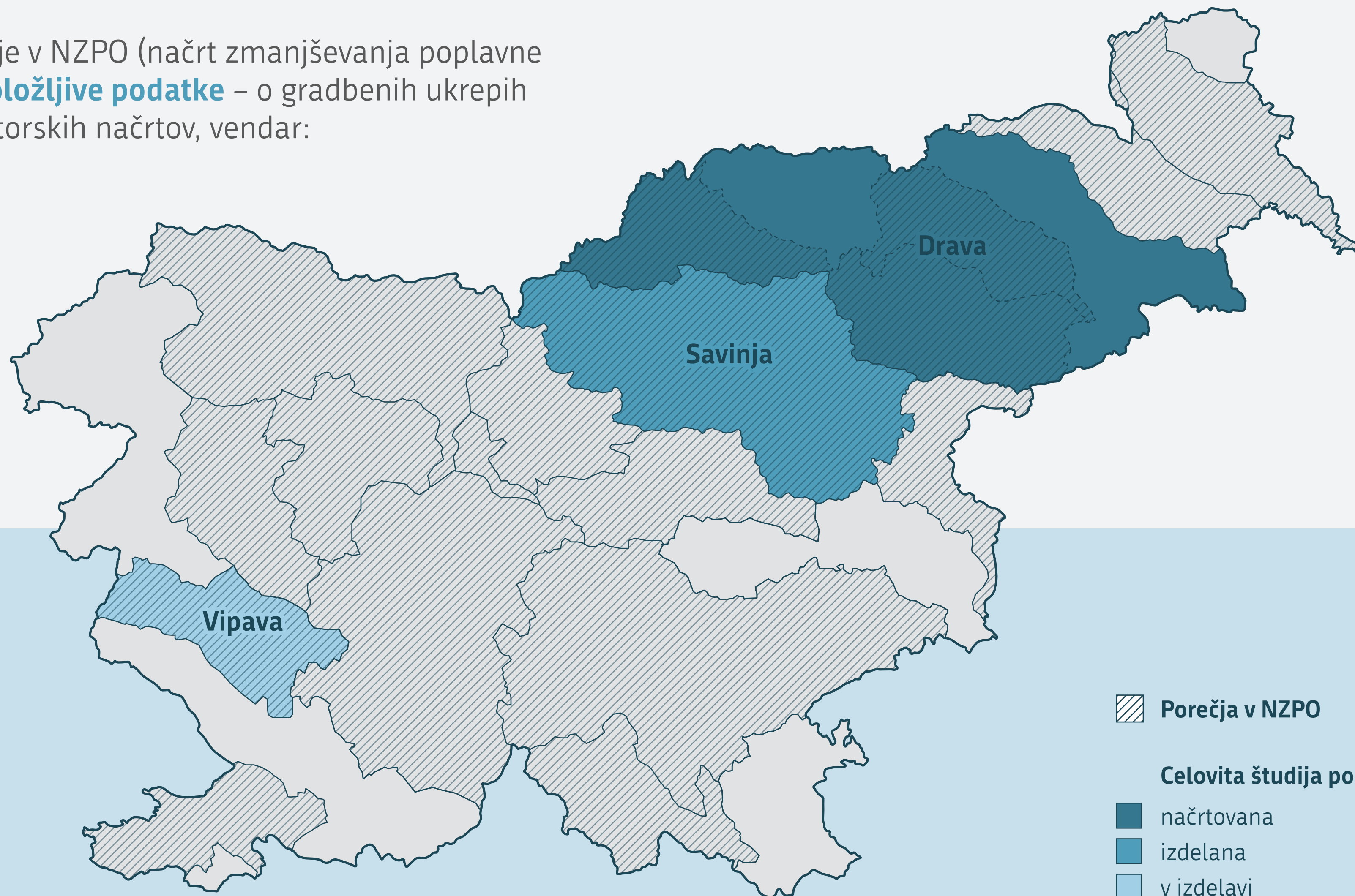

ni kazalnikov za spremljanje napredka

Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) od leta 2020 **pripravlja celovite študije porečij** (Savinja, Vipava, Drava)

cilji so **specifični in merljivi**

Država omejuje posege na poplavna območja

nedavne poplave
so pokazale, da so
potrebne zaščitne pri
omejevanju posegov na
poplavna območja

**NOVA
POPLAVNA
UREDBA**

območje prepovedi oziroma omejitev gradnje v skladu s poplavno uredbo

- ✓ **ministrstvo je pripravilo karte** razredov poplavne nevarnosti, ki so osnova za omejevanje posegov, vendar
 - **vsa območja še niso kartirana**, kar otežuje prostorsko načrtovanje
- ✓ **DRSV je omejevala posege**, vendar
 - **z zaostanki** pri izdajanju mnenj in soglasij

- ✗ **ministrstvo ni ugotavljalo doseganja ciljev** poplavne uredbe
- ✗ **ministrstvo ni vzpostavilo ustreznih pogojev za učinkovit nadzor** nad posegi, ki so v neskladju z zakonodajo in lahko povečujejo poplavno ogroženost

Država načrtuje **negradbene** protipoplavne **ukrepe** z ohranjanjem **razlivnih površin** in s **prilagajanjem rabe zemljišč**

- ✓ **razlivne površine so bile opredeljene** v okviru nekaterih prostorskih aktov, vendar
 - **DRSV ni imela pregleda** o njihovi lokaciji ter obsegu
 - **ni jasno, ali je dosežen namen ukrepa** (zaščita ključnih površin)
- ✗ ukrep prilagajanja rabe zemljišč **ni dovolj jasno opredeljen**; ministrstvo ni znalo pojasniti, ali se ukrep izvaja

- ✓ **DRSV** od leta 2017 dalje na vedno bolj konkreten in strukturiran način **usmerja k upoštevanju okoljskih ciljev ter podnebnih sprememb**

Prioritetnost načrtovanja protipoplavnih ukrepov

1

Zaščita obstoječih poplavnih območij

2

Širitev vodnega prostora
vzpostavitev (nekdanjih) razlivnih območij, revitalizacija

3

Izvedba protipoplavnih ukrepov izven vodnih/priobalnih zemljišč

4

Izvedba sivih protipoplavnih ukrepov
(npr. rekonstrukcija obstoječih ali izvedba novih protipoplavnih nasipov in zidov)

5

Izvedba suhih zadrževalnikov

Gradbeni protipoplavni ukrepi imajo v praksi še vedno prednost

ministrstvo
**je pripravilo nabor
gradbenih projektov**
za obdobji 2017–2021
ter 2023–2027

operativni program
izvedbe gradbenih
ukrepov **ni bil pripravljen**
za nobeno izmed
obravnavanih porečij

ministrstvo in DRSV **nista zadovoljivo
spremljala** izvajanja ukrepov

➤ ministrstvo je **podrobneje spremljalo**
zgolj izvajanje gradbenih projektov

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

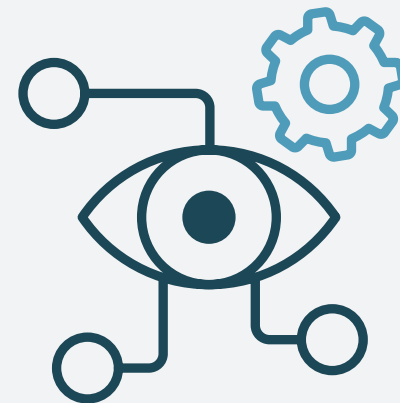
- Ministrstvo za naravne vire in prostor in Direkcija Republike Slovenije za vode sta bila pri zmanjševanju poplavne ogroženosti **delno učinkovita.**

Že izpolnjeni popravljalni ukrepi, med drugim:

Ministrstvo je

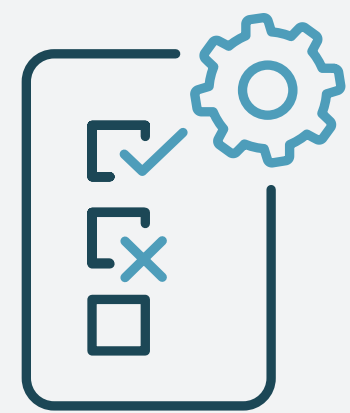

pripravilo načrt aktivnosti za **uskladitev nedoslednosti** glede določanja poplavnih območij **v predpisih**

pripravilo načrt aktivnosti za **vzpostavitev pogojev** za učinkovitejše izvajanje **nadzora nad posegi**

Ministrstvo in DRSV sta

pripravila načrt aktivnosti za izdelavo študij za **načrtovanje po porečjih**

DRSV je

pripravila načrt aktivnosti za **vnos podatkov o razlivnih površinah** v javno dostopne evidence

Priporočila, med drugim:

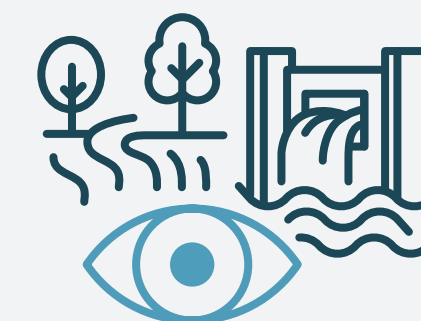
Ministrstvo naj **izboljša spremljanje** poplavne ogroženosti

Ministrstvo naj **jasno opredeli** pojem poplavne odpornosti in ukrep prilagoditve rabe zemljišč

DRSV naj **prouči učinkovitost postopka** omejevanja posegov na poplavna območja

Ministrstvo in DRSV naj **izboljšata spremljanje** gradbenih in negradbenih **ukrepov**